

ABSTRACT

THE CONCEPTUAL STRUCTURE OF LOVE AND RELATED EMOTIONS IN PART THREE OF THE JAPANESE NOVEL '*KOKORO*'

Rikio Teruya

Payap University, Chiang Mai, 2001

Supervising Professor: Dr. Ursula Pieper

This thesis deals with the third, and the final part of the Japanese novel '*Kokoro*'. The method of analysis used in this paper is based on a cognitive linguistic theory. This thesis attempts to 1) to illustrate the conceptual structure of emotions, especially LOVE, and 2) to show how the 'cognitive model' supports these conceptual structures. These purposes are achieved by looking at Sensei, the protagonist's, use of language. This was greatly influenced by his personal experience and especially by Japanese culture around the time the novel was written.

Chapter One presents the research design and the procedure followed in collecting and analyzing the data. Chapter Two discusses the theoretical background and the previous research on the novel, especially, describing the Japanese cultural background.

Chapter Three presents an analysis of the conceptual structure of LOVE and love-related emotions via collected expressions from word level to sentence level. It has been shown that the conceptual structures of emotions, and that cognitive and cultural models help us to understand these expressions. These models are based on sensory, physical, physiological, and Japanese cultural aspects.

Chapter Four brings all the concepts together, setting the cognitive and cultural models into a single framework, a scenario. In the same way, chapter four looks at all the concepts and models on the discourse level. The chapter also views how Sensei's love affected his life till his death.

This research reveals the cognitive concepts of the main character as being solidly grounded in Japanese culture, in general, and in his personal experience, in particular. This study thus supports the claims of cognitive linguistics to the effect that our cognitive models obtained in our experience are reflected in the meaning of linguistic expressions.

PAYAP UNIVERSITY

บทคัดย่อ
มโนทัศน์ของความรักและอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับความรักในตอนที ๓
ของนวนิยายญี่ปุ่นเรื่อง “KOKORO”

โดย ริกิโอะ เทรุยะ

มหาวิทยาลัยพายัพ เชียงใหม่, ๒๕๔๑

ผู้ควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ : ค็อกเตอร์อุสาล่า ไปเปอร์

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาตอนที่ ๓ ซึ่งเป็นตอนสุดท้ายของนวนิยายญี่ปุ่นเรื่อง “KOKORO” วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลอิงจากทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) แสดงลักษณะทางมโนทัศน์ของอารมณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะความรัก และ ๒) เพื่อแสดงรูปทางประชาชน (Cognitive Model) ซึ่งสนับสนุนลักษณะทางมโนทัศน์ดังกล่าว โดยดูจากการใช้ภาษาในนวนิยายของตัวละครเอก ชื่อ Sensei ตัวละครดังกล่าวใช้ภาษาที่สะท้อนออกมาจากประสบการณ์ส่วนตัวและแง่มุมทางวัฒนธรรมของญี่ปุ่น ในยุคสมัยที่มีการเขียนนวนิยายเล่มนี้ขึ้นมา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจึงไม่เพียงสนับสนุนโครงสร้างทางประชาชน (Cognitive construction) ในทฤษฎีประชาชน แต่ยังแสดงให้เห็นถึงการแทรกแซงทางวัฒนธรรมของญี่ปุ่นและความคิดที่แปลกที่พบจากการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ ๑ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการออกแบบงานวิจัย และกระบวนการทำวิจัย รวมไปถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล บทที่ ๒ แสดงถึงภูมิหลังทางทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนวนิยายที่ใช้เป็นข้อมูลในการวิจัย ซึ่งอธิบายถึงภูมิหลังทางวัฒนธรรมของญี่ปุ่น

บทที่ ๓ แสดงการวิเคราะห์ลักษณะทางมโนทัศน์ของความรักและอารมณ์ที่ เกี่ยวข้องกับความรักจากข้อความหรือคำพูดที่เก็บรวบรวมได้ ทั้งในระดับคำถึงระดับ ประโยค ลักษณะทางมโนทัศน์และรูปทางประธานและวัฒนธรรมช่วยให้เข้าใจข้อความ และคำพูดเหล่านั้น และรูปทางประธานและวัฒนธรรมเหล่านี้เป็นไปตามแง่มุมทาง วัฒนธรรมของญี่ปุ่น แง่มุมทางด้านประสาทรับรู้และทางกายภาพ

บทที่ ๔ กล่าวถึงมโนทัศน์ต่าง ๆ และรูปทางประธานและวัฒนธรรม เป็น กรอบทางทฤษฎีในระดับวาทกรรม นอกจากนี้บทนี้ยังแสดงความรักของตัวละครเอก Sensei ที่มีผลกระทบต่อชีวิตของตัวละครจนกระทั่งตัวละครเสียชีวิต

งานวิจัยนี้แสดงมโนทัศน์ทางประธานของตัวละครเอก ในฐานะผู้แสดงพื้น ฐานทางวัฒนธรรมของญี่ปุ่นและประสบการณ์เฉพาะส่วนตัว การศึกษาในครั้งนี้จึง สนับสนุนทฤษฎีภาษาศาสตร์ประธาน กล่าวคือ รูปทางประธานที่เกิดมาจาก ประสบการณ์ของผู้พูดภาษา สะท้อนให้เห็นได้จากภาษาที่พูดในชีวิตประจำวัน